

# นักวิจัยมทิดลทำหมันยุงลายสำเร็จ

รศ.ดร.ปัทมาภรณ์ กฤตยพงษ์ หัวหน้าโครงการทำหมันยุงจากศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศพาหะและโรคที่นำโดยพาหะ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดเผยว่า องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้การสนับสนุนโครงการทำหมันยุง ซึ่งเป็นโครงการต่อยอดจากโครงการนำร่องที่ได้แสดงผลการลดลงของยุงลายที่เป็นพาหะโรค ไข้เลือดออก โรคไข้

ชิคุนกุนยา และโรคไข้ติดเชื้อมาลาเรียในพื้นที่วิจัย อ.แปลงยาว จ.ฉะเชิงเทรา เมื่อปี 2559 โดยสามารถลดจำนวนยุงลายที่เป็นพาหะนำโรคในธรรมชาติได้ถึง 97% หลังการปล่อยยุงตัวผู้เป็นเวลา 6 เดือน สำหรับโครงการใหม่นี้เป็นการพัฒนาชุดยุงลายบ้านสายพันธุ์ที่เป็นหมัน และต้านเชื้อไวรัสไข้เลือดออกได้สำเร็จ โดยวิธีการทำหมันยุงมีสองขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรกใช้วิธีการทางเทคโนโลยีชีวภาพ โดยฉีดเชื้อแบคทีเรียร่วมอาศัยสกุลโอบาเกียสองสายพันธุ์ ซึ่งสกัดจากยุงลายสวนเข้าไปในยุงลายบ้าน เพื่อพัฒนาชุดยุงลายบ้านสายพันธุ์ที่สามารถทำให้ยุงในธรรมชาติเป็นหมันได้

ขั้นตอนที่สองใช้วิธีการฉายรังสีปริมาณอ่อนเพื่อให้ยุงลายบ้านสายพันธุ์ที่พัฒนาใหม่นี้เป็นหมันด้วย ก่อนจะปล่อยเฉพาะยุงตัวผู้ซึ่งกินแต่น้ำหวานออกสู่ธรรมชาติ ชุดยุงลายบ้านตัวผู้ที่ผ่านการทำหมันสองขั้นตอนเหล่านี้จะไปผสมพันธุ์กับยุงลายบ้านตัวเมียในธรรมชาติทำให้เป็นหมัน และไม่สามารถแพร่พันธุ์ต่อได้

“โครงการทำหมันยุงได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนจาก ม.มหิดล, กระทรวงสาธารณสุขและองค์การอนามัยโลกแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในคนของ กทม. หาก กทม.ให้การรับรองก็จะเริ่มทำหมันยุงในช่วงต้นปี 63 ในพื้นที่ กทม.ประมาณ 20 จุด” รศ.ดร.ปัทมาภรณ์กล่าว.